

„MARGINALIA”

rysunki

Jana Karpiela Butecki

wystawa
w Gminnym Ośrodku Kultury
im. gen. bryg. A. Galicy
w Białym Dunajcu
luty-marzec 2011

*Święty Maciej zimne traci, pobudzili się wariaci
więc jednego szajba błorze, do Garajów na roworze
wstęgą szony pośród pól, zaplemnacza Maciek król
Będzie pędził dziewięć mil, aż mu z nosa wyjdzie gil
by za smraka i jedliny, kiecić moje wypociny.*

Drogiamu Wykonawcy w dniu Imienin Projektant.

24.02.2008

Jan Karpień Bulecka

(ur. 24.06.1956 w Zakopanem)

to osoba, której nie trzeba specjalnie przedstawiać miłośnikom kultury góralskiej - wszak to jedna z najbardziej znanych „wizytówek” Podhala. Architekt, współwłaściciel Podhalańskiej Pracowni Architektonicznej „Buduj a Wołoj”, specjalizujący się w podhalańskim budownictwie drewnianym, ale realizujący swoje projekty także poza Podhalem, zawsze nawiązując formą budynków i detalami do lokalnych warunków i historii. Ma więc na koncie realizacje nie tylko pod Tatrami, ale i w Bieszczadach, Beskidzie Żywieckim, na słowackim Spiszu, jak również w Beskidzie Śląskim, na Zaolziu i na Orawie, a nawet Rzeszowszczyźnie, w Wielkopolsce, na Mazowszu, Pomorzu, Dolnym Śląsku i wreszcie w większości krajów europejskich i Stanach Zjednoczonych. Muzyk, multiinstrumentalista – wybitny skrzypek, dudziarz, znawca wszelkich instrumentów pasterskich (piszczalki, fujary, trąbity). Założyciel i lider wielu muzyk góralskich, m.in. kapeli „Zokopiany”, współautor projektu „Namysłowski i górale” (Fryderyk 1995). Tancerz, śpiewak, członek licznych zespołów regionalnych, konferansjer, juror konkursów muzyki i tańca ludowego. Etnograf z zamiłowaniem, znawca kultury karpackiej. Budowniczy instrumentów. Laureat m. in. Nagrody im. Stanisława Wyspiańskiego za wybitne osiągnięcia w dziedzinie twórczości ludowej oraz Nagrody im. Oskara Kolberga.

Na wystawie w Gminnym Ośrodku Kultury im. gen. bryg. A. Galicy chcemy przedstawić Państwu jeszcze inną stronę twórczości Jana Karpiela Bułecki. Nie zobaczymy tu ani projektów architektonicznych, ani dokumentacji dokonań muzycznych, czy też wykonanych przez niego instrumentów. Prezentujemy dzieła niejako spoza głównego nurtu twórczości, prace uboczne, drugoplanowe, mniej istotne, chciałoby się rzec – marginalia. W niektórych wypadkach będą to marginalia niemal dosłowne – oto ilustrowane notatki z prac w jury konkursu muzyk ludowych, na gorąco uchwycone postacie i najważniejsze zalety i wady występujących.

Te rysunki, często uzupełniane wierszowanymi tekstami, drugorzędne okażą się jednak tylko z pozoru. Pod ich lekkością i czasami związkiem z jednorazowym tylko wydarzeniem ukrywają się głębsze treści. Towarzyszą nam w chwilach ważnych dla jednostki i ważnych dla społeczności, w momentach niecodziennych, odświętnych. Komentują życie od narodzin do śmierci, od naklejki z butelki wódki na chrzciny po klepsydrę pogrzebową. Przenoszą w czas świąt i życzeń, kołęd i

kołędników (proszę zobaczyć, jak Herod zmęczony stałym ucinaniem głowy niesie ją pod pachą). Zapraszają na prawdziwe góralskie wesele, przypominają na nim rubasznymi, pełnymi komizmu i erotyki naklejkami na wódkę weselną. Jak w zwierciadle odbijają się w nich związki polsko – słowackie („nadhna slovenska original slivovica”) i góralsko – amerykańskie („Wedding vodka for cowboyjs end (sic!) highlanders. Made in Janik Laboratory”). Dokumentują przemiany gospodarcze po 1989 roku („Pean na cześć wyjścia lokatorów” i wniosek o opatentowanie ostrewki z rysunkiem poglądowym). Pojawiają się w nich wydarzenia ważne dla Podhala (wystawienie góralskiej opery „Jadwisia spod Regli”, „Muzykanckie Zoduski”) i słynne postacie podhalańskie (Stanisław Nędza Chotarski – legendarny skrzypek z Kościeliska, Józef Pitoń – słynny przewodnik, tancerz, pisarz, gawędziarz, siostra Helena Warszawska), zespoły regionalne – im. Klimka Bachledy, „Zbójnicek”, „Krywań”. Trudno przejść obojętnie obok klepsydr zawiadamiających o śmierci osób, które wciąż mamy przed oczami. Naprawdę kawał historii góralszczyzny.

4

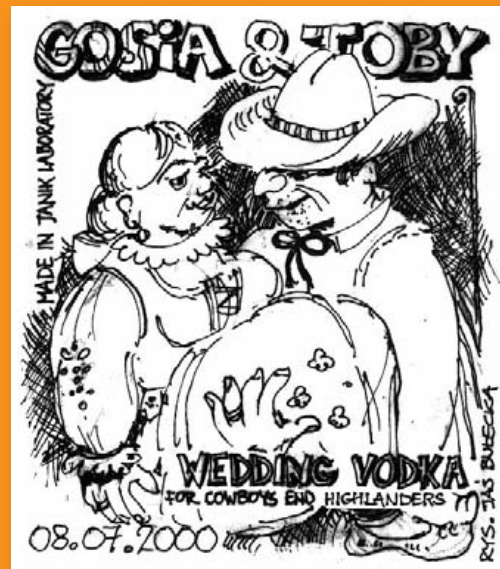
5

6

7

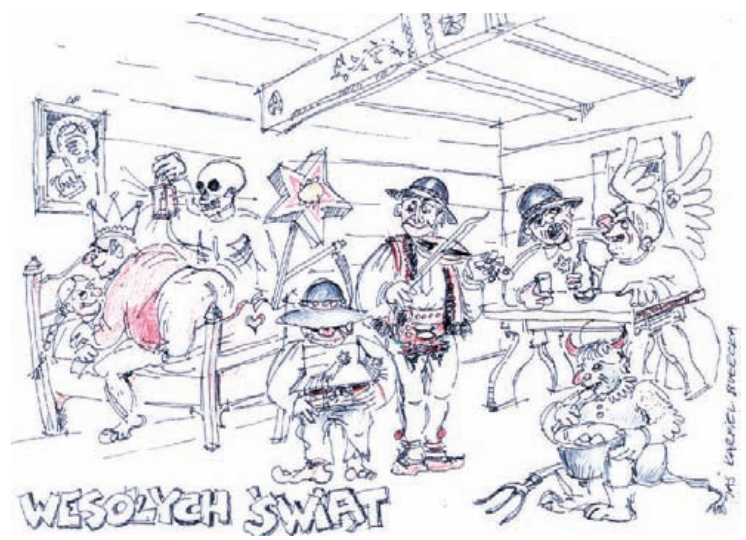

NA SŁĘŚCIE, NA ZDROWIE, NA TE GODNIE
 ŚWIĘTA, COBY SIE WOM DARZYŁY- KROWY
 I CIEŁĘTA. NA SŁĘŚCIE NA ZDROWIE
 NA TEN NOWY ROK, COBY WOM NIE
 WYPOD Z PIECA BOK....

ZYCZA W IMIENI ZESTOŁU
 RADIA „ALEX”
 Aleksandra i Piotr Samborowie

© TMS KAROL BUZDAN '95

W DNIU IMIENIM USŁYSZ Z MOICH
 WUJU UST DOCHWALNY SPIEW.
 JAKOŻ PRZECHĘ W ŻYŁACH TWOICH
 MOJEJ MATKI PŁYNIE KREW
 TAK ZAŁOBA PERSWAДУJE KOWALSKIEMU
 W DURNY ŁEB - ŻE KTO WUJA NIE SZANUJE
 „TEN ŁACHUDRA ORAZ KIEP”
 JA ZAŚ PIĘKNIE CI WINSZUJE BOŚ TY BARDZO
 ZACNY WUJ, LICZĄC ŻE ZNOW
 ZABUŻUJE W ŻYŁACH MYCH
 ALKOHOL TWOJ

DROGIEMU WUJOWI NA IMIENINY - CIECIECZYŃSKI GŁOŚNIENIEC ZAŚ BŁĘCKA
 08.V.2009

JAN KARPIŃSKI, BŁĘCKA '09

100 LAT
 DZIŚ KONCZY...

TRZESZCZA KOŚCI STARE,
 NIC TO - GDY TWORZA TAK DOBRANĄ PARĘ
 ONA MU OKO, ON JET NOGĘ W FRAWI
 I POJDA DALEJ - BRZYSZŁOŚCI CIEKAWI

DROGIŃ DOKTOROSTWU NA ZYSOTE UBODZIM
 CIOTKA BŁĘCKA Z SYMĘM

GRUDZIEŃ 2008

WYKONANIE: JAN KARPIŃSKI, BŁĘCKA '09

18 LAT MINĘŁO GDY W DALEKICH U.S.A.
 DZIECIE NA ŚWIAT WYCHYNIĘŁO TYM DZIECĘCIEM JESTEM JA.
 ZAPISANO TO W KRONICE, NIECHAJ KAŻDY O TYM WIE,
 LUD GÓRALSKI W AMERYCE, NA KROLOWĄ WYBRAŁ MNIE.

KIEDY TATRY ZOBACZYŁAM, KRAKÓW I RODZINNY KRAJ,
 WRÓĆCIE TU – POSTANOWIŁAM, TU KROLOWAĆ BOŻE DAJ.
 KROLOWEJ KINDZEI NA 18-URODZINY UNCLE JOHNY BULETGHIA

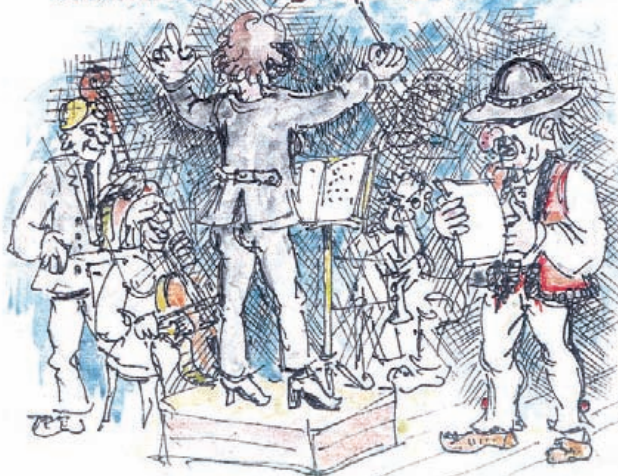
XXIV URODZINY
 KROLOWEJ TATR

JUŻ PIĘĆ LAT CYWILIZUJĘ
TEM GÓRALSKI DZIKI LUD,
WSZELKIE ŚRODKI ANGAŻUJĘ
ABY WRESZCIE ZAGRAŁ Z NUT.

NIENAJGORSZE MAM WYNIKI
I PRZEMIANĘ WIDZĘ TĘ
RZEPOLENIĘ, JAZGOT, KRZYKI
W SŁODKIE TONY MIENIA SIĘ.

NIĘ ZAKŁADAM NIGDY KECKI,
W ZNOJNEJ PRACY PŁYNĄ DNI
KADA BĘDĘ GDY Z BUŁECKI
PAVAROTTI WYJDZIE MI.

NA PRZECIWIENIE ORCHESTRY KLIMACZOWEJ
PANI ANNA SZYBKA REINER - PAVAROTTI

7.11.2009 7.11.2009

RAZ NIEGRZĘCZNY MATEUSZEK
NAŁAPAŁ DO FLASZKI
MUSZEK, POTEM ROBIĄC
NA ZŁOŚĆ TACIE, WPUSCIŁ
MU JE WSZYSTKIE W GACIE...

TERAZ NABOK TAKIE ZARTY
BO TO NARGIARZ JEST UPARTY. JEZDZI
PRAWIE JAK BACHLEDA I NIKOMU WYGRAĆ
NIE DA, BO BACHLEDA JEST W POKOŃCIE,
ODKIBICI AZ KU GŁOWIE, JEGO DOLNA ZAK
POŁOWA TO PO BZIADKU
JEST Z RZESZOWIA,
TEMU DOBRZE W PIĘKIE,
GRA, DZISIAJ OSIEMNASTKĘ MA

MATEUSZKOM MA 18
URODZIŁ SIĘ BABCIA
CURUSIOWA

NAPIĘTAK I ANNA SZYBKA SWOJE ZARTY BROSZA

**Gminny Ośrodek Kultury
im. gen. bryg. A. Galicy**

ul. Jana Pawła II 363, 34-425 Biały Dunajec

tel. 18 200 16 90

gok@bialydunajec.com.pl, www.gokbialydunajec.pl